Aan: patiënten/ouders/school/kinderopvang.

Datum:

Betreft: Informatie over anafylaxie bij kinderen en gebruik van adrenaline auto injector

Naam:
Geboortedatum:

Allergie voor:

Medicatie die patiënt heeft voorgeschreven gekregen en kan gebruiken bij allergische reactie:

- adrenaline pen:
- antihistaminicum:
- ventolin, …….mcg: … x … pufs

Een adrenaline auto-injector is een voorgevulde injectiespuit, een “noodpen” waarmee u uw kind kunt behandelen in het geval van een ernstige allergische reactie, ook wel anafylactische reactie of anafylaxie genoemd.
Een antihistaminicum is een pilletje of drankje waarmee een milde allergische reactie behandeld kan worden.
De puf die soms voorgeschreven wordt is ventolin. Deze kan naast hierboven genoemde medicatie gebruikt worden als een patiënt bekend is met astma en hierop met benauwdheid reageert. Deze puf verwijdt de luchtwegen. Echter bij een allergische reactie met benauwdheid dient altijd eerst adrenaline gegeven te worden en daarna pas de ventolin.

Hieronder leggen we uit wat anafylaxie betekent. Hoe u de verschijnselen of symptomen hiervan herkent, wanneer en hoe u de adrenaline auto-injector moet gebruiken en wat u daarna moet doen.

Wat is een anafylactische reactie

Een anafylactische reactie is een plots optredende algemene reactie waarbij in korte tijd, vaak binnen enkele minuten tot een uur, het lichaam overgevoelig reageert op bijvoorbeeld een voedingsmiddel, een geneesmiddel of een insectensteek. De verschijnselen of symptomen treden op in verschillende organen, zoals de ogen, de huid, het maag/darmkanaal en de longen, en meestal in meerdere organen tegelijk. In het ergste geval treedt een zodanige bloeddrukdaling op, dat de persoon het bewustzijn kwijt kan raken. We spreken dan van shock. Een anafylactische reactie is gevaarlijk en kan in het ergste geval in zeldzame gevallen dodelijk zijn.

Wat kunnen verschijnselen zijn en welke actie moet u dan nemen

Milde tot matige allergische reacties

Huid:

- jeuk met of zonder rode vlekken, netelroos of kwaddels.
- zwelling van aangezicht, lippen en ogen.

Luchtwegen:

- niezen
- jeukende, tranende ogen
- loopneus
- tinteling in mond

Maag-darmklachten:

- misselijkheid, buikpijn, eenmalig braken

<u>Actie:</u>

- blijf rustig en vraag hulp indien nodig (overleg bijvoorbeeld met ouders of huisarts);
- laat voorgeschreven medicatie (antihistaminicum) innemen;
- als u twijfelt kan u uit voorzorg naar de arts of spoedeisende hulp gaan en daar het verdere beloop afwachten;
- bij uitbreiding van de reactie buiten de huid: dwz als er zwelling van de keel, kortademigheid of neiging tot flauwvallen optreedt moet u de adrenaline auto injector gebruiken. Zie hieronder.

Tekenen van een ernstige allergische reactie

Als een of meer van onderstaande tekenen optreedt als gevolg van anafylaxie is het belangrijk snel te handelen:

Luchtwegen:
- bemoeilijkte en/of piepende ademhaling
- druk op de borst
- kortademigheid
- zwelling van de tong en/of keel
- moeilijk kunnen slikken of praten, heesheid

Maag-darmklachten:
- acute buikpijn
- braken (vaak meerdere keren)
- diarree

Hart en bloedvaten:
- duizeligheid
- verminderde aanspreekbaarheid
- bewustzijnsverlies
- bleekte en slapte

<u>Actie:</u>
- gebruik de adrenaline auto-injector (epipen, jext of anapen), ook in geval van twijfel;
- bel 112;
- nogmaals de adrenaline auto-injector gebruiken wanneer na 5 minuten nog geen verbetering is opgetreden. Bijwerkingen kunnen zijn een verhoogde hartslag, agitatie;
- bij benauwdheid bij een patiënt met naast allergie ook astma kan het gebruik van ventolin ondersteuning bieden (dosis zie hierboven);
- Hierboven genoemde acties gaan echter voor ventolin.

Wanneer moet u de adrenaline auto-injector gebruiken?

Als één of meerdere van voorgaande verschijnselen optreden bij een ernstige allergische reactie, is het belangrijk om snel te handelen. Bij een geringe reactie met bijvoorbeeld alleen jeuk en roodheid van de huid kan worden afgewacht. Als u twijfelt, kunt u uit voorzorg naar een arts of een afdeling Spoedeisende Hulp gaan en daar het verdere beloop afwachten. Zodra de reactie zich uitbreidt buiten de huid - dat wil zeggen als er duidelijk zwelling van de keel of kortademigheid of een neiging tot flauwvallen optreedt - moet u de adrenaline auto-injector gebruiken. Na gebruik van adrenaline auto injector altijd 112 bellen voor een ambulance en zeggen dat het om een anafylactische reactie gaat.

Adrenaline auto injector

Het werkzame medicijn in de adrenaline auto-injector is adrenaline. Dit is een stof die normaal ook in het lichaam voorkomt en die daar wordt vrijgemaakt in acute stresssituaties, zoals hevig schrikken en inspanning. Door de adrenaline gaat de bloeddruk omhoog, versnelt de hartslag en verwijden de luchtwegen zich. Als u de adrenaline auto-injector ten onrechte gebruikt - dus zonder dat er een anafylactische reactie is – dan is dit meestal geen probleem. U merkt dan alleen dat uw kind gedurende enige minuten hartkloppingen krijgt en mogelijk ook hoofdpijn; alsof uw kind hevig is geschrokken.

Toediening van adrenaline auto-injector

In Nederland bestaan adrenaline auto-injectoren of noodpennen voor kinderen als EpiPen®, Anapen® of JEXT®. De werking van EpiPen® en JEXT® worden hier beschreven: Beide hebben twee kanten. Aan de ene kant zit een zwarte punt. Hier komt de naald uit, dus deze kant moet op het been van het kind worden gedrukt. Aan de andere kant van de EpiPen® en JEXT® zit een gekleurde beschermdop met pin die uit de pen moet worden getrokken. Pas dan kan de naald aan de andere kant ‘afgaan’. Als de beschermdop is verwijderd, moet de naaldkant (zwart) van de EpiPen® en JEXT® loodrecht op het bovenbeen van het kind stevig worden aangedrukt, dit mag door de kleren heen. De pen moet worden vastgehouden als een gewone schrijfpen! De naald schiet uit de pen in het been (‘de klik’) en moet daar tien seconden blijven zitten zodat de adrenaline uit de pen kan worden gepompt. Hierna kunt u de naald er weer loodrecht uithalen. De adrenaline auto-injector is dan leeg. Masseert u na de injectie de insteekplek nog tien tellen. Zie ook hieronder.

Zorg dat er altijd twee adrenaline auto-injector pennen bij het kind in de buurt zijn, bijvoorbeeld in een rugzakje. Met daarbij een instructiekaartje waarop staat hoe de pen moet worden toegediend. En een noodkaart (bijv deze brief) met hoe te handelen. Let goed op de houdbaarheidsdatum, zodat u vóór het verlopen van de pennen, nieuwe pennen kunt bestellen. Ook na gebruik moet u nieuwe pennen bestellen. De pennen moeten, afhankelijk van het type, worden bewaard tussen de 5° en 25°C.

Meer informatie vindt u ook op www.anafylaxis.nl of www.schoolenallergie.nl